

జగన్నాథమాహాత్మ్యం

గ్రమ్మం చాటింది, వరుణులు ప్రవేశించింది. జడిజడివాన లన్నీ కుండపోతలుగా మారాయి. నీటి ధారలకి తోడు నీటి కొండలో పుట్టిన కిరగాలులు చూంకరిస్తూ విసువ్నాయి. అప్పుడే తెలతెలవారుతుంది. తోణా యాపాటికి లేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని పూజాద్రవ్యాలు సమకూర్చుకొనే జగద్వంధునికి అప్పుడే మెలకువ వచ్చింది. కంగారుగా లేచేడు. “ఇన్ని సంవత్సరాలుగా శ్రీ జగన్నాథుని సేవ చేస్తున్నానన్న మాటేగాని యిదివరకేన్నదూ యింత ఆలస్యంగా లేచిన పాపాన పోలేదు,” అనుకుని పక్కమడిచి ఒక మూలపడేసి, “వెధవశరీరం! విద్రాజవత ఒడిలో బరిగి మత్తెక్కి ప్రభు పూజా సమయమే మర్చిపోయి, యీ వేళింత మందగొండిగా తయారయిందేం చెప్పాలని శరీర దౌర్బల్యాన్ని తిట్టుకుంటూ వేగంగా కాలకృత్యాలు ముగించి గుడిదేవిడి ద్వారం బాహాటంగా తెలుచేడు. అప్పటి కప్పుడే భాస్కరుడు దుడయించెడు. భాస్కరుని పసిడి కిరణాలు గుడిలోనికి చొచ్చుకొని గర్భగుడిని చాటి శ్రీ జగన్నాథ, బలరామ, సుభద్రల పాదాలవరకు ప్రాకేయం. జగద్వంధునికి ఆ వేదన యొక్కువయింది. ఎప్పుడూ యింత ఆలస్యమవలేదు. త్వరగా సంధ్యావందనం ముగించుకొని ప్రాంగణమందలి మొదటి ద్వారమున ప్రేలాడుతున్న క్రిందటి దినపు మామిడి గోరణం తీసి పారవైచి తిరిగి కొత్తి తోరణం శ్రేయేడు. వయస్సు మల్లిన ఆవృద్ధుని కంత సభృత వెక్కడిదో! అక్కణ్ణుంచి పరుగు పరుగున లోపలికిపోయి గూట్లో పక్కం తీసి దానితో చందనం, కస్తూరి మొదలైనవి, అగరు కర్పూరాదిధూపములు, కుంకుమ పసుపు మొదలగు పూజా ద్రవ్యములు నింపి స్వామి సాన్నిధ్యమున ఆయన ప్రవచించి యేమి తోచిక మతిపోయినవానికి మరే కొంతవరకు ఆశ్రయి నిర్బిపోయేడు, తొందరపాటులో యే పసీతర్వాత యేవనిచేయాలో తోచకుండా వుంది. తోణా ఈపాటికి సహస్రనామపూజ కూడా అయిపోయి శ్రీ జగన్నాథ స్వామి వారికి నైవేద్యం పెట్టి కూర్చుండేవాడు. ఇక ఇప్పుడు చేయవలసింది గుడివెనుక భాగమున గల తోటలో పువ్వులు కోయడం, పూజ ఆరంభించడం.

పువ్వుల బుట్ట వట్టుకొని జగద్వంధుడు తోటలోనికి వెళ్ళేవన్న సమయాన అలంత దూరాన్నుంచి వివబడింది కం భూ రా వం. మరీకొన్ని కుణాలకే ఒక రాజభటుడు గుడి ముందు గుర్రాన్ని ఆపాడు. “మహా విక్రములు, అశేయులు, సకలకాస్త్రు కోవిదులు, ప్రజానురంజకులు ఉత్కలకే దేశాధిపతులు అగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ ప్రతాపరుద్ర మహారాజులుం గారు వేంచేస్తున్నారు. స్వామివారి ప్రసాదము స్వీకరించి తిరిగి కోటకు మరలిపో దురు.” గుఱ్ఱం దిగి జగద్వంధునికి నమస్కరించి చెప్పాడు వారాచారుడు. జగద్వంధునికి పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి. శరీరమంతా ఒక్కసారి ఒణికి పోయింది. ఉన్నచోటునుండి కదలేక పోయేడు.

కూరపాటి వెంకట రంగారావు

“ఒక తోణా ముందుగా నేనా తెలియపరచడు; ఇప్పటికింకా పూవులు కోయలేదు; పూజాలేదు - గీజాలేదు. మహారాజు వచ్చేస్తున్నాడు. ఇంతటి ఆలస్యానికి మహారాజు కేకవెయ్యక మానడు. రాగానే స్వామి ప్రసాదము అడుగుతాడు. ఇప్పుడు మహారాజుకి యే మిచ్చి ఆకీర్షించను? పుష్పాలే ఆకీర్షాద వస్తువులుకదా? పువ్వులు కోసి తెచ్చేటప్పటికి మరీకాస్త ఆలస్యం ఆవుతుంది.” అంటూ ఆయన శ్రీ జగన్నాథునికేసి ఆశ్రయమానూ నిలుచుండి పోయేడు. కంతం బరువెక్కింది. ఆ ప్రయత్నంగా వెలువడిన కన్నీళ్ళను తుడుకుంటూ హే! దేవా! ఇన్నాళ్ళుగా నా సర్వకృతులు ధారపోసి కించితు దోషమేనా లేకుండా మీ సేవ చేసుకుంటున్నాను. ఈవేళ యేదో కర్మవశాత్తు ఆలస్యమవడం, అందులో ఆకస్మికంగా మహారాజు—ఈ తోణే రావటము—ఇదంతా మహావిపత్తుకే వచ్చింది. నా సర్వ వాకే నానికి యిదంతా చావు రించింది. హే! జగన్నాథా! నన్ను మహారాజు క్రోధం నుండి రక్షించేభారం నీడ!” అంటూ జగ

న్నాథునికి సాష్టాంగ పదాడు. అప్పటికప్పుడే మహారాజు గుడిని సమీపించేడు. జగద్వంధుడు, “స్వామీ! ఏమి జరిగినా నీ దేభారము” అంటూ తన తలలోని క్రిందటిదినపు పూజా పుష్పములు బాగ్రత్రగా తీసి స్వామివారి శిరమునం దుండేడు. మహారాజును లోనికి తోడితేవదానికే జగద్వంధుడు గుడి ప్రాంగణమునకు వచ్చేడు. మహారాజు అప్పుడే పంచకల్యాణి దిగి పాడు కలుద్దార ముఖమున వదిలి లోనికివచ్చేడు. జగద్వంధుడు “రండీ! మహారాజా!” అంటూ ప్రతాపరుద్రుని స్వామిసాన్నిధ్యానికి తోడ్కొని పోయాడు. మహారాజు యధావిధిగా జగన్నాథునికి సాష్టాంగపడి కొద్ది కుణాలు మానముద్రలో శ్రీ జగన్నాథుని భజించి లేచి కూర్చుని పుష్ప ప్రసాదమునకు దోసిలి ఒక్కేడు. జగద్వంధుడు శతకోపంతో మహారాజును ఆకీర్షించి మంత్రాలు జపిస్తూ శ్రీ జగన్నాథుని శిరమునుండి పుష్పంతీసి మహారాజు దోసిటిలో పెట్టేడు. ప్రతాపరుద్రుడు పూజా పుష్పమును కళికద్దుకొని దానిని బాగ్రతపరిచి జగద్వంధునివద్ద నెలవుతీసుకొని పంచకల్యాణి నెక్కె భటులతో తిరిగి తన నగరానికి తరలిపోయేడు. కొలువు కూటమున సింహాసనవారాధుడైన ప్రతాపరుద్రుడు ఆ ప్రయత్నముగా పూజా పుష్పమును చేతవట్టుకొని కొంచెం నేపు అట్టే పరికించసాగాడు. మహారాజు దృష్టి తిన్నగా పుష్పంలో చిక్కుకొనివున్న రెండు మాడు తలవెంట్రుకలవిదా పడింది. “ఎటువంటి విపరీత విధి! మహా ప్రభువు శ్రీ జగన్నాథస్వామి శిరః పుష్పమా! అటువంటి పుష్పంలో యీ తలవెంట్రుక తెట్టావచ్చేయి! ఇదేదో బాగా నిగూఢంగా గ్రహించవలసిన విషయమే?” ఆలోచింపసాగాడు. ఆలోచించినకొద్ది ఆయన ముఖాకృతి మహాభయంకరంగా తయారవుతోంది. “నాండి! ఇప్పుడే పాండి! శ్రీ ధామపురి పోయి ఆ పూజారి జగద్వంధుని యిక్కడకు యిచ్చుకురండి. ఒకవేళ దేవాలయంలో లేనిచో ఎక్కడున్నా సరే వెతికి తీసుకురండి ఆలస్యం చేకారా! సర్వనాశనం జరుగుతుంది

★ జగన్నాథ మాహాత్మ్యం ★

కళ్ళండి" అంటూ దూతలకి ఆదేశ మిస్తూ తిరిగేడు.

రాజాజ్ఞ బొందడమేమిటి అనుచరులు కొద్దికొద్దిగానే పూజారి జగద్వంధుని గుడి నుండి తీసుకువచ్చి మహారాజు యెదుట

తరచుగా మూత్రం వెలువడుచున్నదా?

వక్రైరవోగాని లేక వక్రైర లేకుండాగాని తరచుగా మాత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాద కరమైన చిహ్నము. శరీరాన్ని గుర్తించేయడమే కాకుండా యీ వ్యాధి, తనబంధంలో చిక్కిన వారిని ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నుని చేయును. ప్రదమదశలో శారీరక మానసిక క్రమ లకు యిచ్చగించకుండుట, నడుములో నొప్పి, చూపు మాంద్యము, తొడల్లో తిమ్మరి, నరముల బంపినతతో యీ వ్యాధి బొడచూపును. వై లక్షణములతోకూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించకున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు, నోరు యెండుట, దురదలు, కాళ్ళలో వగుకు రూకంకగ్గడం, శరీరమంతా పోట్లు, కీళ్ళ నొప్పులు, కంటిపొరలు, క్షయ, గడ్డలు, రావ వుంట్లు, యిట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవించవచ్చును.

"పీనస్ ఛరమ్" మాత్రం వాడి, అనేక వేల మంది తమబాధల నుండి వివారణపొంది మృత్యు కరాకమునుండి రక్షించబడిరి, "పీనస్ ఛరమ్" శాస్త్రీయ వర్ణకులమీద, ప్రాచీన యూనానివైద్య విధానప్రకారం అమూల్య ఓషధుల, కాకవర్ణా ముల, ప్యాథావిక జైరముల సారముతో తయారై వని. మూత్రములో వందదార, వలమారు మాత్రవినర్జనచేయు అవసరము, 2 లేక 8 రోజులలోనే మీకు దాలాభాగము నివారణగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు వగావికపైగా స్వస్థత చేకూరినట్లువిపించును. "పీనస్ ఛరమ్" కొద్ది వ్యయముతో, సుఖముగా, తేలికగా నేవించ వచ్చును. దీనికి ప్రత్యేకవర్ణము లేదు నిరాహార ముతో నుండే అవసరంలేదు రోగులు వృష్టికరమైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు యిదివర కటికంకే యెక్కువరకాల ఆహారవదార్థములు తివీకానవచ్చును. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కర వక్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును. ధర: 50 మాత్రం నీసా డు. 6-75 ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.

ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ ఓ

Venus Research Laboratory (A. F. W.)
P- O. Box No. 587, Calcutta.

పెట్టెరు. జగద్వంధుని చూడగానే ప్రతాప దురుడుడు తోకత్తోక్కిన త్రాచుకు ములే బుసలుకొడుతూ అడిగేడు. "పూజారీ! ఒక్కరివయం చెప్పు! ప్రభువు క్రీ జగ న్నాథస్వామి వారి తలమీద తలవెంట్రుక లెప్పుడు పుట్టేయి? నీ ప్రాణంమీద ఆశి పున్నట్లయితే సరైన సమాధానం చెప్పావు. లేకపోతే నీకు మరణంండన తప్పదు. ఇదిగో! ఇటుచూడు! ఇది నీవచ్చిన స్వామి వారి ప్రసాద పుష్పం. దీంట్లో రెండు తల వెంట్రుకలు ఎట్లావచ్చేయనీ... ?

జగద్వంధునికి ప్రాణాలు లేవు. ఇట్లా జరుగుతుందని తమ స్వప్నంలోనూ అనుకో లేదు. ఇది కేవలం ఆ జగని లీలే అనుకు న్నాడు. జగద్వంధుడు మానంగా ఆత్మ నివేదన చేసుకుంటూ భగవంతుని ధ్యానింప సాగాడు, "హే ప్రభూ! నన్ను రక్షించు! ప్రతాపరుద్రుని చేతుల్లో ప్రాణం పోడం నాకివ్వాలేదు. ఇప్పుడుకొని రక్షింపచో చావు తప్పిం. ప్రభూ! నేను క్రూరంగా వధింపబడితే తమ భక్త బృందము నకు లోపము వాటిలుతుందని కాదు! కాని తమ నేవకుడు ఒక రాజాచేలిలో రాజబండన పెరుమీడుగా తుచ్చంగా చావడం మహా లజ్జాకరమైన విషయం."

ఆత్మనివేదనాసంతరం జగద్వంధుడు మనస్సు గట్టిచేసుకున్నాడు. నిర్భయంగా చెప్పేడు. "మహారాజా! స్వామివారి తల మీద వెంట్రుకలు మొలిచాయి. అది మీ రెరుగరు."

"ఓ! అలాగా! మరయితే చూపించ గలవా?" అడిగేడు మహారాజు.

"తప్పక చూపిస్తా మహారాజా. చూపించ లేకపోతే మీ శిక్ష విధించినా అవశ్యం శిరసా వహిస్తా" అనిచెప్పి జగద్వంధుడు అక్కణ్ణుంచి తిన్నగా యింటిముఖం పట్టక దేవాలయమునకు పోయేడు. అర్చన ముగిసిన పిదప స్వామిచైతాల వలికిలప డాడు. ఆయనలో జవనత్యాలు సన్న గిలుతున్నాయి. కళ్ళు చెమ్మగిలుతున్నాయి. గడ్డకంతంతో స్వామికి విన్నవించుకున్నాడు: "స్వామీ! తమరు సర్వాంతర్యాములు. నేనేం చెప్ప గలను? తమ నేవకపదవిని పొంది గర్విం చెను. నేను మీ మహాత్ములు భం గ ప రి చే టు నా శిరఃపుష్పం మీ తలమీద పెట్టెను. హే ప్రభూ! తమ శక్రంతో యీ మహా పరాధి శిరస్సు చేదించండి! అనేకదా మీ కోరిక కాని పరిస్థితి అలాచించండి! ఇక తెల్లవారడానికి యీ రాత్రి మిగిలింది. ఈలోపునే తమరు నాపై కృప చూప

వట్లయితే నేను గరళం త్రాగి ప్రాణ త్యాగం చేసుకుంటా."

క్రీ జగన్నాథుని కొంతవరకు ఆవిధంగా వేడుకొని ఆఖరిసారిగా ఆయన కాళ్ళమీద పడి తన్మయతనెంది తిరిగి కొంతసేపటికి లేచి ఆ కటికి చీకటిలో ఇంటిముఖం పట్టేడు. ఇల్లు జేరడంతోనే భోజనం చూచి వికలం సిద్ధపరచుకొని క్రీవారిని తలచుకుంటూ శయ్యమీద వ్రాలేడు. బ్రాలడమే తడవుగా నిద్రాదేవత కరుణించి తన ఒడిలోకి లాక్కొంది.

సర్వాంతర్యామి క్రీ జగన్నాథునికి యిప్పుడు ఛైతన్యము కలిగింది. స్వప్న యోగంలో క్రీవారి జగద్వంధుని శయ్యా గారము ప్రవేశించి కృపారసం చిలుకరిం చేడు. "పూజారీ! నీవు నా పరమభక్తుండవు. నీకింత విచార మెందుకు? ఒక మిథ్యావిష యానికి యింత భయమా? నా శిరమున కేళిములు లేవనా? ఇదిగో! ఇల్లు చూడు! నా తల నలని వెంట్రుకలతో ఎలా నిగనిగ లాడుతోందో! నువ్వు లేచివచ్చి చూడు! రాజుక్కూడా చూపించి వాని సంకీయం కూడా నివారించు" అంటూ క్రీవారి అంత ర్గానమయ్యేడు.

క్రీ జగన్నాథుని అంతర్గానముతో జగద్వంధుని స్వప్నంకూడా మాయమయింది. ఒక్కసారిగా ఉలిక్కి పడి లేచి చుట్టూ కలిమచూసేడు జగద్వంధుడు. ఏమీ లేదు. అర్చనాత్రి అనేనా వెనుదియక స్నానం చేసేడు. బయటికివచ్చి ఆకాశంకంకచూసేడు. తెల్లవారడాన్ని ఒక్క జామరాత్రి గడ వాలి. ఆ సమయంలో గుడివార్లములు తెర వడం ధర్మవిరుదం. కాని నియమవిరుద మయినప్పటికీ జగద్వంధునియందు గల విశ్వాసముచేత అక్కడి పనారాదారులు గుడితిలుపులు తెరచేరు.

గుడిలో అడుగు పెట్టడంతోనే మహా ఆత్రంగా క్రీ స్వామివారి మస్తకం పరికిం చేడు జగద్వంధుడు. ఇంకేముందు? సంతోష సంభ్రమాలతో స్తంభించిపోయేడు. ప్రభు మస్తకం శిరోజుపూరితమయివుంది. ఆ కేక సమదాయం రంకురంకుల పుష్పంతో శోభాయమానంగావుంది. కేళిములు నేల నంటుతున్నాయి. జగద్వంధుడు సంకీయ హీనుడై మహాదానందంతో పూజాద్రవ్యము లన్నీ సమకూర్చుకొని దేవార్చన ప్రారం భించేడు.

ఇక్కడ మరొకనైపు మహారాజు తెల్ల వారి తెల్లవారడంతోనే అవ్యారాధుడై గుడికి బయలుదేరేడు. బయట గుఱిందిగి లోనికిపోతూ తన కారురొస్తున్న జగద్వం ధుని ప్రశ్నించేడు. "ఏది! మీ క్రీ జగన్నా థుని శిరోజులేవీ? చూపించండి బాబూ!"

“మీరే చూడండి మహారాజా! స్వామి మీ కెదురుగానే వున్నాడుకదా! మీరే చూడండి” అంటూ మహారాజాని జగన్నాథుని కెదురుగా తీసుకుపోయేడు జగద్దండం భుజుడు.

“బాగు! బాగు!” అంటూ నిశ్చేష్టుడై నిలబడిపోయేడు ప్రతాపరుద్రుడు; భగవంతుని శిరమున ప్రాహించబాలని పాడుగాటి శిరోజాల్ని చూస్తూ. కాని ఆయనలో ఇంకా యేదో శింకాభావం దాగిపోయింది. తిరిగి ప్రశ్నించేడు—“విప్రురా! నిజం చెప్పండి! శిరోజాలు కృత్రముయినవాళి అంటించినవి కాదుకదా?”

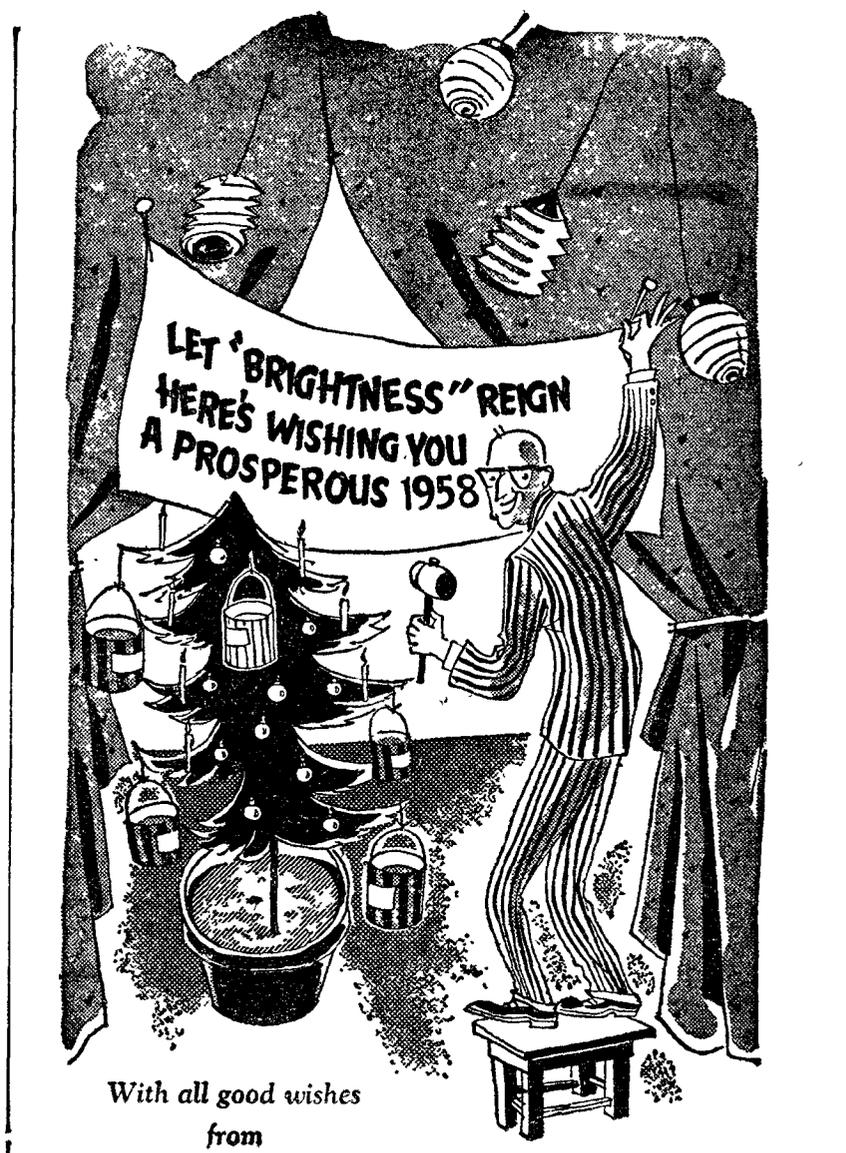
“అంత అపసముకమయితే స్వయంగా పరీక్ష చేసి చూడండి మహారాజా!” అన్నాడు గంభీరంగా జగద్దండం భుజుడు.

“సరే!” అంటూ ప్రతాపరుద్రుడు వెంటనే ముందుకు వేసేడు. బయట ఆకాశం మేఘావృతమై, మెరుపులతో, భూమి దడదడిల్లుతున్న ఉరుముతోంది. యుగయుగములు ప్రచండంగా వీస్తూ మహావృక్షాల్ని సహితం కూల్చేస్తుంది. గుడి తాని గంటలు వాటంతటవే గుండెలు పగిలేటట్లు మహాభయంకరంగా కొట్టుకుంటున్నాయి. ప్రళయం ముంచుకొచ్చినట్టుంది. ప్రతాపరుద్రుడు ఒక్క గంతులో శ్రీ జగన్నాథ స్వామి శిరమున తాకి కొన్ని కేళిములను పట్టుకొని లాగడమే తడవుగా స్వామివారి మస్తకమునుండి రక్తము వెలువగా ప్రవహించి ప్రతాపరుద్రుని పాదాలు సహితం తడుప సాగింది. మహారాజా ఒక్కసారిగా క్రింద పడి రోదనచేస్తూ కంపించిపోయేడు. “పూజారి మహాశయా! తుమించు-తుమించు, నేను చాలా మూర్ఖుణ్ణి-వాళిరం చెప్పలేని తాపంతో భయంకరంగా దహించుకుపోతోంది. నేను మహాపరాధిని. స్వామివారికి తన నేవకులైన మీయందింకదయ వుంటుందని యింతవరకు నాకు తెలీదు. కాని ఇప్పుడు తెలీసింది. భగవంతుడు భక్తునికి అభిన్నుడు. నేను భగవంతుని అపరాధినేకాక భగవద్భక్తుని అపరాధినిమాదా! ఇప్పుడు నన్నీ మహాపాతకమునుండి రక్షించేవారెవ్వరు? హరిభక్తగ్రహారా! నన్ను రక్షించే భారం నీదే” అంటూ జగద్దండం భుజుడు కాళ్ళ మీద పడ్డాడు.

మహారాజాని లేచి నూ మందహాసవదనంతో బోధించసాగాడు భక్తగ్రహారాడు జగద్దండం భుజుడు—“దండధారి! నీకు కాంతి చేపూరుగాక! ఇదంతా నీ దోషంకాదు. వాదే. నేను కూడా కరుణాసముద్రుడు శ్రీ జగన్నాథస్వామి మహాత్మ్యం తెలిసికోలేకపోయేను. కాని ఆయన నా అపరాధాన్ని మన్నించి తన కృపావైభవాన్ని నిరూపించాడు. భగవంతుడు తన భక్తరక్షణార్థం

వింశయ్యలేమా?”
 ఇట్లు యిరువురి మధ్య సంభాషణ సాగుతుండగానే యిద్దరూ చూస్తూండగానే శ్రీ జగన్నాథుని శిరోజాలు చూయమయినవి. అవి యెచ్చటికి అంతర్ధానమయినవి అచూకీయలేదు.
 పరితపావనుడైన శ్రీ జగన్నాథుని అద్భుతలీలావైచిత్ర్యాన్ని వరికించిన ప్రతాపరుద్రుని విస్మయానికి మేరలేదు. ఈలోపుగానే అనేకముల అక్కడకు చేరారు. అందరూ—“ప్రభూ! తమరు సర్వసమర్థులు.

స్వామి! మా మహారాజా అపరాధమును మన్నించండి,” అని జగన్నాథుని ప్రార్థించారు.
 అటుర్రాత్ర ప్రతాపరుద్రుడు బయటకు వచ్చి అనేక దాన ధర్మాలు చేసి, భవనకార్యాలు వంచినట్టేడు.
 అందరూ గుడిమట్టాచేరి ఎలాగైతే ఇలా అరిచారు—“భక్తవర్మల భగవాన్-కీ-కై! అనాధనాధ! శ్రీహరికీ కై! భువనపాప శ్రీభక్తరాజ్ కీ కై.
 [బెంగాలీ కథన అనువాదం.]

With all good wishes from

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH CO. PRIVATE LTD.
 CALCUTTA • BOMBAY • MADRAS • NEW DELHI • BANGUR

